

การศึกษาพฤติกรรมการใช้สื่อการสอนออนไลน์ Facebook ในระบบการเรียนการสอนของนักศึกษาแพทย์ในห้องฉุกเฉิน

ไชยพร ยุกเซ็น พบ., สนิพร โรจน์แสงเรือง พบ.

ภาควิชาเวชศาสตร์ฉุกเฉิน คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล กรุงเทพฯ 10400

บทคัดย่อ

ที่มา: มีการนำ Facebook มาใช้เป็นสื่อกลางในการเรียนการสอนของนักศึกษาแพทย์ในห้องฉุกเฉินโรงพยาบาลรามาธิบดี การศึกษานี้เป็นการศึกษาถึงพฤติกรรมการใช้ Facebook : ERRAMA ของนักศึกษาแพทย์ที่สมัครเข้ามาเป็นสมาชิก

วัตถุประสงค์: ศึกษาพฤติกรรมการใช้ Facebook ในระบบการเรียนการสอนของนักศึกษาแพทย์ในห้องฉุกเฉิน

วิธีการศึกษา: สร้าง Facebook ชื่อ ERRAMA และแนะนำให้นักศึกษาที่ขึ้นปฏิบัติงานทุกคนสมัครเป็นสมาชิกและใช้ Facebook ERRAMA เพื่อการเรียนรู้ตัวอย่างผู้ป่วยที่น่าสนใจ หลังจากนั้นมีการเก็บข้อมูลของการใช้ Facebook ในแต่ละวันตั้งแต่ 16 มีนาคม 2554 ถึง 14 กรกฎาคม 2554

ผลการศึกษา

จำนวนนักศึกษาที่สมัครเป็นสมาชิก Facebook มีจำนวน 200 คน เป็นนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 5 จำนวน 112 คน คิดเป็นร้อยละ 70 ของนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 5 ทั้งหมด และนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 6 จำนวน 88 คน คิดเป็นร้อยละ 72 ของนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 6 ทั้งหมด

บทความส่วนใหญ่เป็นตัวอย่างผู้ป่วยที่น่าสนใจในห้องฉุกเฉิน (ร้อยละ 41) จำนวนครั้งของนักศึกษาที่เข้ามาอ่านบทความเฉลี่ย 378 ครั้งต่อบทความ มีการแสดงความคิดเห็นต่อบทความต่างๆ เฉลี่ย 3.4 ครั้งต่อบทความ

บทความที่มีรูปภาพประกอบทั้งจะได้รับคามนิยมในการเข้าชมและแสดงความคิดเห็นมากกว่าบทความที่ไม่มีรูปประกอบ

สรุป: การใช้ Facebook : ERRAMA ในการเรียนการสอนของนักศึกษาแพทย์ในห้องฉุกเฉิน เป็นที่นิยมของนักศึกษาแพทย์ นักศึกษามีความสนใจเข้ามาอ่านบทความวิชาการจำนวนมาก แต่มีการแสดงความคิดเห็นต่อบทความวิชาการน้อย (เฉลี่ยไม่เกิน 4 ความคิดเห็นต่อบทความ) และบทความที่มีรูปภาพประกอบได้รับความนิยมในการเข้าชมและแสดงความคิดเห็นมากกว่าบทความที่ไม่มีรูปประกอบ

Corresponding Author: ไชยพร ยุกเซ็น พบ.

ภาควิชาเวชศาสตร์ฉุกเฉิน คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล กรุงเทพฯ 10400

บทนำ

บุคลากรที่ปฏิบัติงานในห้องฉุกเฉิน จะขึ้นปฏิบัติงานตามช่วงเวลา โดยการแบ่งช่วงเวลาดังกล่าวทั้งในส่วนของแพทย์ พยาบาลและบุคลากรอื่นๆ นั้นจะแตกต่างกันออกไปสำหรับแพทย์เวชศาสตร์ฉุกเฉินที่ปฏิบัติงานในห้องฉุกเฉินโรงพยาบาลรามาริณดินั้น มีการแบ่งช่วงเวลาการขึ้นปฏิบัติงานออกเป็น 3 ช่วงเวลาคือ เวรเช้า 7.00-16.00 น. เวรบ่าย 15.00-24.00 น. และเวรดึก 23.00-8.00 น. การแบ่งช่วงเวลาดังกล่าวยังใช้กับนักศึกษาแพทย์ที่ขึ้นปฏิบัติงานที่ห้องฉุกเฉินด้วย

นักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 6 ทุกคนต้องฝึกปฏิบัติงานในห้องฉุกเฉินตามรายวิชา เวชศาสตร์ฉุกเฉิน 2 (รศร 613) เป็นระยะเวลา 1 เดือน โดยนักศึกษาที่ปฏิบัติงานในห้องฉุกเฉินจะถูกแบ่งปฏิบัติงานตามเวรต่างๆ ในช่วง 1 เดือนเป็นเวรดึก 10 วัน, เวรบ่าย 10 วัน และเวรเช้า 10 วัน

โดยในแต่ละเวรที่ปฏิบัติงานจะมีนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 6 ประมาณ 3-4 คน แบ่งปฏิบัติหน้าที่เพื่อดูแลผู้ป่วยในห้องกู้ชีพ 1 คน และดูแลผู้ป่วยในห้องตรวจ 2-3 คน โดยมีแพทย์ประจำบ้านเวชศาสตร์ฉุกเฉินและอาจารย์แพทย์เวชศาสตร์ฉุกเฉินเป็นผู้ดูแลตามลำดับ

รูปแบบการเรียนการสอนในห้องฉุกเฉินนั้น เน้นการตรวจวินิจฉัยและรักษาภาวะเร่งด่วนที่คุกคามต่อชีวิต ซึ่งไม่สามารถคาดเดาได้ว่าจะมีผู้ป่วยที่น่าสนใจเข้ามาได้รับการรักษาในเวลาช่วงใด ถ้านักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 6 ที่ปฏิบัติงานในช่วงเวลาที่มีผู้ป่วยที่น่าสนใจเข้ามาได้รับการรักษาจะทำให้มีโอกาสตรวจรักษาและร่วมกันอภิปรายกับอาจารย์แพทย์ ทำให้ได้ประโยชน์สูงสุดจากการตรวจรักษา ส่วนนักศึกษาแพทย์ที่ไม่ได้ขึ้นปฏิบัติงานในช่วงเวลาดังกล่าวจะไม่ได้เห็นกรณีผู้ป่วยที่น่าสนใจในช่วงที่ตนเองไม่ได้ขึ้นปฏิบัติงาน ทำให้เป็นข้อด้อยของการเรียนการสอนของนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 6 ที่ปฏิบัติงานในห้องฉุกเฉิน

ปัจจุบันมีการใช้ Internet อย่างแพร่หลายจนกลายเป็นปัจจัยสำคัญอันหนึ่งในการเรียนรู้และการปฏิบัติงานในห้องฉุกเฉิน มีรูปแบบการสื่อสารใหม่ๆ ใน Internet มากมายที่เน้นระบบการสื่อสาร online และสามารถแสดงความคิดเห็นได้ทันที การใช้ Facebook ก็เป็นรูปแบบหนึ่งของการสื่อสาร Online ที่เป็นที่ยอมรับในปัจจุบัน ได้มีการเก็บข้อมูลพบว่านักศึกษาถึงร้อยละ 85 มีการใช้ Facebook เพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวัน และนักศึกษาใช้ Facebook เพื่อการสื่อสารสนทนากับเพื่อนวันละประมาณ 3 ชั่วโมง⁽¹⁾ ข้อดีของ

Facebook คือความสะดวกในการใช้งานเพราะสามารถใช้งานบนโทรศัพท์มือถือซึ่งนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 6 มีการใช้โทรศัพท์มือถือทุกคน และสามารถลงบทความ รูปภาพ แสดงความคิดเห็น และสามารถเผยแพร่ให้สมาชิกใน Facebook รับทราบได้อย่างรวดเร็ว

การนำ Facebook มาใช้เป็นสื่อการเรียนการสอนในห้องฉุกเฉินนั้นเป็นเพียงการนำการสื่อสาร online ที่นักศึกษาแพทย์ใช้กันเป็นประจำในชีวิตประจำวันมาใช้เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกันในห้องฉุกเฉิน ทำให้นักศึกษาที่ไม่ได้ขึ้นปฏิบัติงานในช่วงที่มีผู้ป่วยที่น่าสนใจ สามารถมีการเรียนรู้ online ผ่านทาง Facebook ได้และสามารถอภิปรายแสดงความคิดเห็นได้ นอกจากนี้ยังมีการใช้ Facebook เป็นสื่อกลางในการสื่อสารระหว่างอาจารย์แพทย์และนักศึกษาแพทย์ เป็นสื่อกลางในการแสดงบทความวิชาการให้นักศึกษาแพทย์เข้าชม สื่อกลางในการแนะนำการปฏิบัติงานในห้องฉุกเฉินระหว่างภาคีวิทยากับนักศึกษา และที่สำคัญเป็นสื่อกลางในการเรียนรู้ของนักศึกษาที่สามารถเข้ามาเรียนรู้ได้ตลอดทุกช่วงเวลา

ได้มีการนำ Facebook มาใช้เป็นสื่อกลางในการสื่อสารและการเรียนรู้ร่วมกันของนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 5 และนักศึกษาชั้นปีที่ 6 ในห้องฉุกเฉิน โดยเริ่มใช้ตั้งแต่ 16 มีนาคม 2554 จนถึงปัจจุบัน และได้รับความสนใจจากนักศึกษาเป็นอย่างดี นอกจากนั้นนักศึกษาแพทย์ที่สิ้นสุดการปฏิบัติงานในห้องฉุกเฉินแล้วและปฏิบัติงานในหน่วยงานของภาคีวิทยาอื่นหรือสำเร็จการศึกษาไปแล้วนั้นยังได้รับข้อมูลวิชาการทาง Facebook ของภาคีวิทยาต่อไปและร่วมแสดงความคิดเห็นได้

จากความนิยมในการใช้ Facebook และมีการนำ Facebook มาใช้เป็นสื่อการสอนอย่างหนึ่งในห้องฉุกเฉินผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาพฤติกรรมการใช้สื่อการสอนออนไลน์ Facebook และประสิทธิภาพของการใช้ Facebook เป็นสื่อกลางในการเรียนการสอนของนักศึกษาแพทย์ที่ปฏิบัติงานในห้องฉุกเฉิน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมของการใช้สื่อการสอนออนไลน์ Facebook ในระบบการเรียนการสอนของนักศึกษาแพทย์ที่ปฏิบัติงานในห้องฉุกเฉิน
2. เพื่อศึกษาประสิทธิภาพของการใช้ Facebook เป็นสื่อกลางในการเรียนการสอนของนักศึกษาแพทย์ที่ปฏิบัติงาน

ในห้องฉุกเฉิน

3. เพื่อศึกษาประสิทธิภาพของการใช้ Facebook เป็นสื่อกลางในการสื่อสารของภาควิชาเวชศาสตร์ฉุกเฉินกับนักศึกษาแพทย์ที่ปฏิบัติงานในห้องฉุกเฉินและที่ผ่านการปฏิบัติงานในห้องฉุกเฉินไปแล้ว

กลุ่มประชากรศึกษา

บทความที่ถูกลงใน Facebook ERRAMA โดยนักศึกษาแพทย์ที่เป็นสมาชิกของ Facebook และอาจารย์แพทย์ผู้ดูแล Facebook ตั้งแต่ 16 มีนาคม 2554 ถึง 14 กรกฎาคม 2554

เกณฑ์เข้าร่วมการศึกษา (Inclusion criteria)

บทความที่ถูกลงใน Facebook ERRAMA โดยนักศึกษาแพทย์ที่เป็นสมาชิกของ Facebook และอาจารย์แพทย์ผู้ดูแล Facebook ตั้งแต่ 16 มีนาคม 2554 ถึง 14 กรกฎาคม 2554

เกณฑ์การคัดออกจากการศึกษา (Exclusion criteria)

บทความที่ถูกลงใน Facebook ERRAMA โดยบุคคลอื่นที่ไม่ใช่ นักศึกษาแพทย์ที่เป็นสมาชิกของ Facebook และอาจารย์แพทย์ผู้ดูแล Facebook ตั้งแต่ 16 มีนาคม 2554 ถึง 14 กรกฎาคม

ขั้นตอนการเก็บข้อมูล

ได้มีการนำ Facebook มาใช้เป็นสื่อกลางในการสื่อสารและการเรียนรู้ร่วมกันของนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 5 และชั้นปีที่ 6 ในห้องฉุกเฉิน โดยเริ่มใช้ตั้งแต่ 16 มีนาคม 2554 มีการเก็บข้อมูลการใช้งาน 4 เดือน (16 มีนาคม 2554 ถึง 14 กรกฎาคม 2554) โดยจะมีการเก็บข้อมูลจากทุก ๆ บทความที่ถูกลงใน Facebook ทั้งที่ถูกลงโดยนักศึกษาแพทย์และอาจารย์ผู้ดูแล Facebook โดยข้อมูลที่มีการเก็บรวบรวมคือ จำนวนสมาชิกของ Facebook ที่เพิ่มขึ้นในแต่ละเดือน ประเภทของบทความ จำนวนครั้งของการเข้าชมของสมาชิก และจำนวนครั้งในการแสดงความคิดเห็นในแต่ละบทความ

ขนาดตัวอย่าง

เป็นจำนวนบทความที่ถูกลงใน Facebook ERRAMA โดยอาจารย์ผู้ดูแล Facebook และนักศึกษาแพทย์ในช่วง 16 มีนาคม 2554 ถึง 14 กรกฎาคม 2554

วิธีการดำเนินการวิจัย

1. นำ Facebook มาใช้เป็นสื่อกลางในการสื่อสารและการเรียนรู้ร่วมกันของนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 5 และชั้นปีที่ 6 ในห้องฉุกเฉิน

2. นักศึกษาที่ขึ้นปฏิบัติงานในห้องฉุกเฉินเข้ามาสมัครเป็นสมาชิกของ Facebook โดยการกด like ใน Facebook ERRAMA หลังจากนั้นนักศึกษาสามารถลงบทความหรือรูปภาพทางวิชาการ และแสดงความคิดเห็นหรือตอบคำถามบทความทางวิชาการได้

3. ก่อนที่จะมีการถ่ายภาพผู้ป่วยต้องมีการขอความยินยอมและให้ผู้ป่วยเซ็นหนังสือขอความยินยอมก่อนทุกครั้ง และรูปที่ลงใน Facebook ต้องไม่มีการแสดงชื่อหรือเลขประจำตัวผู้ป่วย

4. นักศึกษาที่เป็นสมาชิกจะสามารถที่จะลงบทความหรือเข้าดูบทความหรือรูปกรณีผู้ป่วยที่น่าสนใจได้และสามารถแสดงความคิดเห็นต่อรูปหรือบทความได้ตลอดเวลา

5. มีการเก็บข้อมูลการใช้งานในช่วง 4 เดือน โดยจะมีการเก็บข้อมูลจากทุก ๆ บทความที่ถูกลงใน Facebook ทั้งที่ถูกลงโดยนักศึกษาแพทย์และอาจารย์ผู้ดูแล Facebook โดยข้อมูลที่เก็บคือ จำนวนสมาชิกของ Facebook ที่เพิ่มขึ้นในแต่ละเดือน ประเภทของบทความ จำนวนครั้งของการเข้ามาดูของสมาชิกและจำนวนครั้งในการแสดงความคิดเห็น

6. เก็บข้อมูลในคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรม Excel

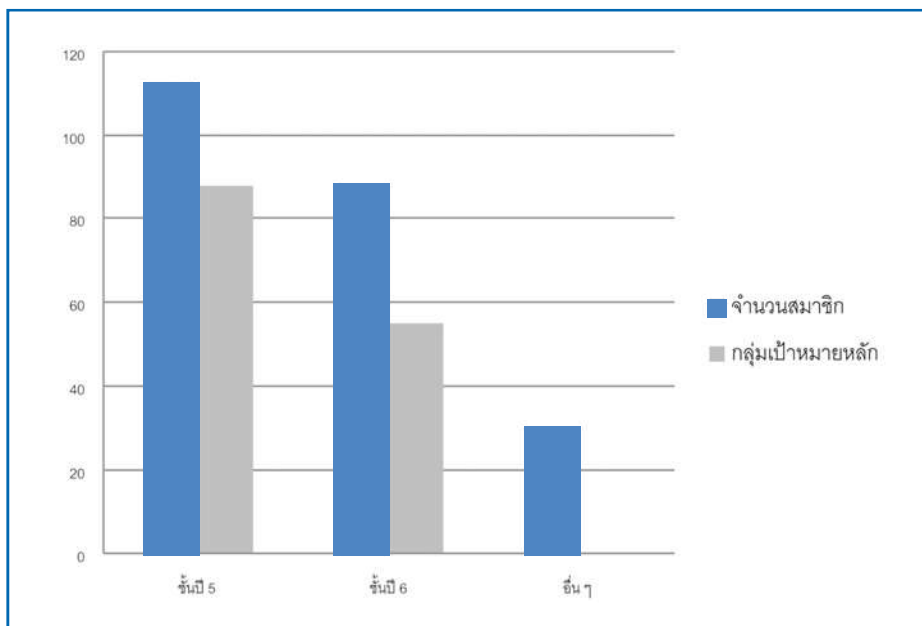
5. วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรม SPSS version 15

6. สรุปผลการวิจัย โดยเน้นตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยและประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

ผลการวิจัย

จำนวนสมาชิกของ Facebook ERRAMA ตั้งแต่วันที่ 16 มีนาคม 2554 ถึง 14 กรกฎาคม 2554 มีทั้งหมด 230 คน แบ่งเป็นนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 6 จำนวน 88 คน นักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 5 จำนวน 112 คน และอื่นๆ 30 คน โดยกลุ่มเป้าหมายหลักในการนำ Facebook มาใช้ เป็นนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 5 และนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 6 ที่ขึ้นปฏิบัติงานในห้องฉุกเฉิน ซึ่งตลอดช่วงที่เก็บข้อมูลมีนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 5 และปีที่ 6 ผ่านการขึ้นปฏิบัติงาน จำนวน 52 คน และ 55 คน ตามลำดับ

นักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 5 และนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 6 ที่ยังไม่ขึ้นปฏิบัติงานในห้องฉุกเฉินมีนักศึกษาแพทย์บางส่วนเข้ามาสมัครเป็นสมาชิกก่อนที่จะขึ้นปฏิบัติงานจึงทำให้จำนวน

แผนภูมิที่ 1 จำนวนนักศึกษาแพทย์ที่เป็นสมาชิก Facebook

สมาชิกของ Facebook ในแต่ละชั้นปีเกินกลุ่มเป้าหมายที่ตั้งไว้

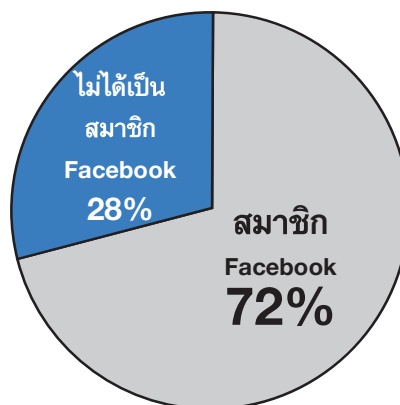
นักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 5 ประจำปีการศึกษา 2554 ทั้งหมดมีจำนวน 158 คน มีนักศึกษา 112 คนที่เป็นสมาชิกของ Facebook ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 70.8 ของนักศึกษาทั้งหมด ส่วนนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 6 ประจำปีการศึกษา 2554 ทั้งหมดมีจำนวน 132 คน มีนักศึกษา 88 คนที่เป็นสมาชิกของ Facebook ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 72 ของนักศึกษาทั้งหมด ซึ่งพบว่านักศึกษาแพทย์ประมาณ 3 ใน 4 ของจำนวนนักศึกษาแพทย์ทั้งหมดในชั้นปีเป็นสมาชิกของ Facebook ERRAMA ทำให้การเรียนการสอนทาง Facebook เป็นสื่อการสอนที่

สามารถเข้าถึงนักศึกษาแพทย์ส่วนใหญ่ของทั้งชั้นปีได้ ไม่ได้เป็นการเรียนการสอนเฉพาะกลุ่มนักศึกษาที่ขึ้นปฏิบัติงานในแผนกฉุกเฉินเท่านั้น

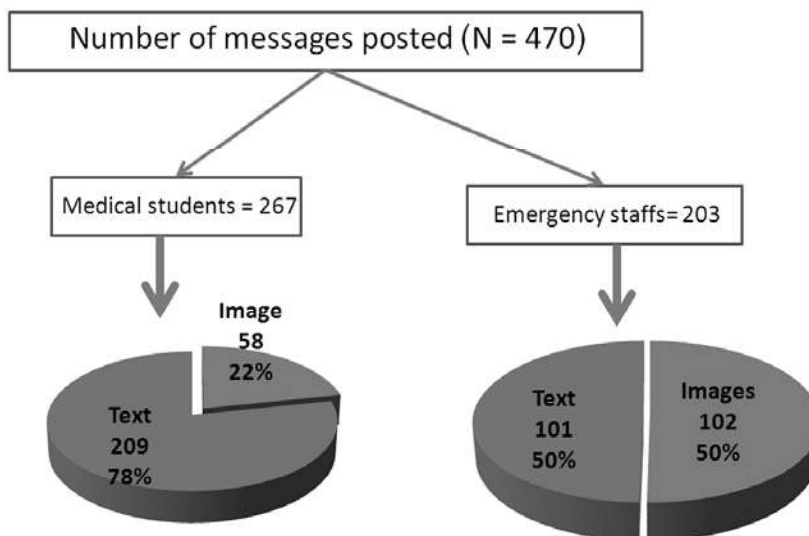
การใช้ Facebook เป็นสื่อกลางในการเรียนการสอนสำหรับนักศึกษาแพทย์ นอกจากสามารถเป็นสื่อกลางในการเรียนการสอนของนักศึกษาที่ขึ้นปฏิบัติงานในห้องฉุกเฉินแล้ว นักศึกษาแพทย์ที่ผ่านการปฏิบัติงานจากห้องฉุกเฉินหรือนักศึกษาแพทย์ที่ยังไม่ได้ขึ้นปฏิบัติงานในห้องฉุกเฉินก็สามารถรับทราบข้อมูลข่าวสารและเรียนรู้ตัวอย่างผู้ป่วยที่น่าสนใจจาก Facebook ได้

แผนภูมิที่ 2 จำนวนนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 5 ที่เป็นสมาชิก Facebook เทียบกับ นักศึกษาแพทย์ทั้งชั้นปี

แผนภูมิที่ 3 จำนวนนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 6 ที่เป็นสมาชิก Facebook เทียบกับนักศึกษาแพทย์ทั้งชั้นปี

แผนภูมิที่ 4 บทความที่ลงใน Facebook ERRAMA

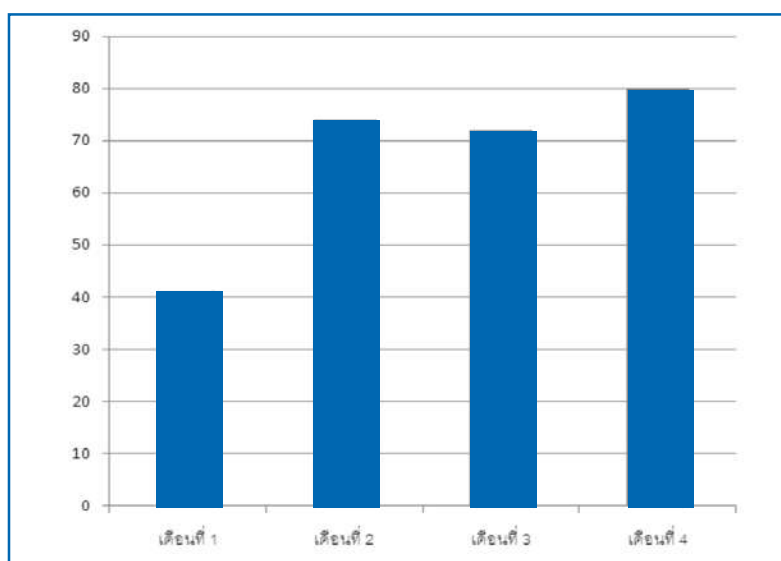
บทความที่ลงใน Facebook ERRAMA ตลอดช่วงที่เก็บข้อมูลมีทั้งหมด 470 บทความ ซึ่งถูกแบ่งเป็น 2 ส่วน คือ บทความที่ถูกส่งโดยอาจารย์แพทย์ผู้ดูแล Facebook ERRAMA 203 บทความ (คิดเป็นร้อยละ 44) และบทความที่ถูกส่งโดยนักศึกษาแพทย์ทั้งสองชั้นปี 267 บทความ (คิดเป็นร้อยละ 56)

บทความที่ถูกส่งโดยนักศึกษาแพทย์ตลอดช่วงที่เก็บข้อมูลมี 267 บทความ ถูกส่งโดยนักศึกษาแพทย์ปีที่ 5 จำนวน 91 บทความ (คิดเป็นร้อยละ 34) และนักศึกษาแพทย์ปีที่ 6 จำนวน 175 บทความ (คิดเป็นร้อยละ 66) พบว่านักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 6 ให้ความสนใจในการลงบทความมากกว่านัก

ศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 5 ซึ่งคิดว่าเป็นจากรูปแบบการเรียนการสอนในห้องฉุกเฉินที่แตกต่างกันของทั้งสองชั้นปีกล่าวคือ นักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 5 จะเน้นการเรียนการสอนในห้องเรียนเป็นหลักส่วนนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 6 จะเน้นการปฏิบัติงานในห้องฉุกเฉินโดยตรง ทำให้มีช่วงเวลาที่ได้เรียนรู้ตัวอย่างผู้ป่วยที่น่าสนใจในห้องฉุกเฉินมากกว่า

บทความที่ถูกส่งโดยนักศึกษาส่วนมากเป็นบทความที่ไม่มีรูปภาพประกอบ (คิดเป็นร้อยละ 78) ส่วนบทความที่ถูกส่งโดยอาจารย์มีอัตราส่วนของบทความที่มีรูปภาพประกอบ และบทความที่ไม่มีรูปภาพประกอบในสัดส่วนพอๆ กัน

อัตราการลงบทความใน Facebook ERRAMA โดย

แผนภูมิที่ 5 จำนวนบทความที่ถูกส่งโดยนักศึกษาในแต่ละเดือน

ตารางที่ 6 การแสดงความคิดเห็นต่อบทความที่ถูกลงโดยนักศึกษาแพทย์

ลักษณะของข้อความ	จำนวนครั้งของการแสดงความคิดเห็น		
	จำนวน (ครั้ง)	Mean $\pm$ SD	P value
รูปภาพ	58	5.3 $\pm$ 4.06	< 0.001
บทความวิชาการ	207	3.1 $\pm$ 3.08	

นักศึกษาแพทย์พบว่า บทความถูกลงเพิ่มมากขึ้นทุกเดือน โดยในช่วงเดือนแรกมีการลงบทความโดยนักศึกษาประมาณ 1 บทความต่อวัน แต่หลังจากเดือนที่สองเป็นต้นไปมีอัตราการลงบทความโดยเฉลี่ย 2-3 บทความต่อวัน ซึ่งช่วงแรกที่มีการลงบทความน้อยกว่าช่วงนี้อาจเป็นเพราะเป็นช่วงที่มีการนำ facebook มาใช้เป็นสื่อการเรียนการสอนใหม่ๆ ทำให้ยังไม่เป็นที่แพร่หลาย แต่หลังจากเดือนแรกอัตราการลงบทความเพิ่มขึ้นและคงที่ตลอดในช่วงเดือนหลัง

บทความที่ถูกลงโดยนักศึกษาแพทย์พบว่าถูกลงโดยนักศึกษาที่กำลังขึ้นปฏิบัติงานในหลักสูตรเวชศาสตร์ฉุกเฉิน ในช่วงเวลานั้นๆ 200 บทความ (คิดเป็นร้อยละ 75) และถูกลงโดยนักศึกษาที่ยังไม่ขึ้นปฏิบัติงานหรือลงจากการปฏิบัติงานในหลักสูตรเวชศาสตร์ฉุกเฉินไปแล้ว 67 บทความ (คิดเป็นร้อยละ 25) ซึ่งพบว่าจำนวนบทความส่วนใหญ่ถูกลงโดยนักศึกษาที่กำลังขึ้นปฏิบัติงานในห้องฉุกเฉิน ส่วนนักศึกษาที่ไม่ได้ปฏิบัติงานในห้องฉุกเฉินแล้วนั้นให้ความสำคัญกับการลงบทความใน facebook ERRAMA น้อยลง ซึ่งนักศึกษาที่ปฏิบัติงานในแผนกอื่นอาจได้ตรวจหรือทำการรักษาผู้ป่วยที่น่าสนใจที่บางครั้งไม่ได้เจอกรณีผู้ป่วยเหล่านี้ในห้องฉุกเฉิน ซึ่งถ้ามีการนำตัวอย่างผู้ป่วยที่น่าสนใจเหล่านี้มาลงใน Facebook เพื่อทำการเผยแพร่ จะทำให้นักศึกษาคนอื่นได้ประโยชน์มากขึ้น ซึ่งจะนำข้อมูลเหล่านี้มาปรับปรุง Facebook ให้เป็นสื่อการเรียนการสอนที่แพร่หลายมากขึ้น

บทความที่ลงโดยนักศึกษา พบว่าบทความที่มีรูปภาพประกอบได้รับความสนใจในการแสดงความคิดเห็นประมาณ

5 ครั้งต่อหนึ่งบทความ และบทความที่ไม่มีรูปภาพประกอบได้รับความสนใจในการแสดงความคิดเห็นประมาณ 3 ครั้งต่อหนึ่งบทความ ซึ่งบทความที่มีรูปภาพประกอบได้รับความสนใจจากนักศึกษาในการแสดงความคิดเห็นมากกว่าบทความที่ไม่มีรูปภาพประกอบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

โดยเฉลี่ยการแสดงความคิดเห็นต่อบทความที่ถูกลงโดยนักศึกษาพบว่า มีการแสดงความคิดเห็นต่อบทความต่างๆ เฉลี่ย 3.4 ครั้งต่อบทความ ซึ่งอาจเกิดจากการตอบคำถามหรือแสดงความคิดเห็นต่อบทความหรือรูปภาพที่เป็นเชิงวิชาการ อาจต้องใช้เวลาในการค้นคว้าหาข้อมูลและเมื่อแสดงความคิดเห็นจะมีการแสดงรูปของผู้ที่แสดงความคิดเห็นด้วย ทำให้ก่อนที่นักศึกษาจะแสดงความคิดเห็นอาจต้องหาข้อมูลที่สนับสนุนอย่างเพียงพอ ทำให้บางครั้งจึงไม่สะดวกในการตอบคำถามหรือแสดงความคิดเห็น

บทความที่ถูกลงโดยอาจารย์ผู้ดูแล facebook ตลอดช่วงที่เก็บข้อมูลมีจำนวน 203 บทความจำนวนครั้งของนักศึกษาที่เข้ามาอ่านบทความเฉลี่ย 378 ครั้งต่อบทความ เมื่อพิจารณาจากจำนวนสมาชิกทั้งหมด (230 คน) แสดงว่านักศึกษาเข้ามาดูบทความโดยเฉลี่ยมากกว่าคนละ 1 ครั้ง แต่มีการแสดงความคิดเห็นต่อบทความต่างๆ เฉลี่ย 3.8 ครั้งต่อบทความ ซึ่งอัตราการแสดงความคิดเห็นค่อนข้างน้อยพอๆ กันทั้งบทความที่ถูกลงโดยอาจารย์และตัวนักศึกษาแพทย์เอง

บทความที่ถูกลงโดยอาจารย์ผู้ดูแล facebook ที่มีลักษณะเป็นรูปภาพได้รับความนิยมในการเข้าชมโดยวัดจากจำนวนครั้งของการเข้าชมต่อบทความมากกว่าบทความที่

ตารางที่ 7 จำนวนผู้เข้าชมและการแสดงความคิดเห็นต่อบทความที่ถูกลงโดยอาจารย์ผู้ดูแล facebook

	จำนวน	จำนวนครั้งของการเข้าชม		จำนวนครั้งของการแสดงความคิดเห็น	
		Mean $\pm$ SD	P value	Mean $\pm$ SD	P value
รูปภาพ	102	400 $\pm$ 120	< 0.001	4.3 $\pm$ 3.16	0.042
บทความวิชาการ	101	356 $\pm$ 163		3.1 $\pm$ 3.68	

ไม่มีรูปภาพประกอบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และการแสดงความคิดเห็นต่อบทความที่เป็นรูปภาพประกอบก็มากกว่าบทความที่ไม่มีรูปภาพประกอบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเช่นกัน

สรุปผลการวิจัย

การใช้ Facebook ERRAMA ในการเรียนการสอนของนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 5 และชั้นปีที่ 6 ในห้องฉุกเฉินเป็นที่นิยมของนักศึกษาแพทย์โดยมีจำนวนสมาชิกและอัตราการลงบทความเพิ่มมากขึ้นในแต่ละเดือน

สามารถใช้ Facebook ERRAMA เป็นสื่อกลางในการให้ความรู้และการสื่อสารระหว่างภาควิชากับนักศึกษาแพทย์ได้เป็นอย่างดีเพราะนักศึกษาประมาณร้อยละ 70 เป็นสมาชิกและรับข่าวสารจาก Facebook ERRAMA เป็นประจำ

บทความที่มีรูปภาพประกอบทั้งที่ถูกลงโดยนักศึกษาแพทย์และอาจารย์ผู้ดูแล facebook จะได้รับความนิยมในการเข้าชมและแสดงความคิดเห็นมากกว่าบทความที่ไม่มีรูป

ประกอบ ทำให้การลงบทความที่มีรูปสามารถดึงดูดความสนใจและให้ความรู้กับนักศึกษาได้อย่างเต็มที่

นักศึกษามีความสนใจเข้ามาอ่านบทความวิชาการจำนวนมาก แต่มีการแสดงความคิดเห็นต่อบทความวิชาการน้อย โดยเฉลี่ยไม่เกิน 4 ความคิดเห็นต่อบทความ ซึ่งน่าจะเป็นจากการแสดงความคิดเห็นทางวิชาการทาง Facebook เป็นบทความที่มีการเผยแพร่ต่อสมาชิกทุกคนทันทีทำให้ต้องมีการพิจารณาเป็นพิเศษก่อนที่จะลงบทความ ซึ่งอาจแก้ไขได้โดยการใช้ User named กลางที่จัดทำเป็นพิเศษจากภาควิชาซึ่งไม่มีรูปของนักศึกษาแสดง อาจทำให้การแสดงความคิดเห็นทางวิชาการเพิ่มมากขึ้น

กิตติกรรมประกาศ (Acknowledgement)

ผู้ทำการวิจัยขอขอบคุณ นักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 5 และชั้นปีที่ 6 ที่ขึ้นปฏิบัติงานในห้องฉุกเฉินและสมัครเป็นสมาชิกของ Facebook ERRAMA

The Study in Utilization of Social Networking Website Facebook in Educational Training of Medical Students in the Emergency Room.

Yuksen C, MD, Rhotsangreung R, MD.

Department of Emergency, Faculty of Medicine Ramathibodi Hospital, Mahidol University, Bangkok 10400

Abstract

Introduction: “Facebook” is being used as an educational tool in emergency room. This study will look at the use of social networking website like Facebook as a training tool for medical students.

Objective: This study focuses on the utilization of social networking website “Facebook” in educational training of medical students in the Emergency room.

Method: ERRAMA facebook website was created. The medical students were advised to become a member of the website and utilize it as a source of their educational training in study of interesting cases. The data was collected from the daily use of the website by the medical students from 16 March, 2011 to 14 July, 2011.

Results: A total of 200 students applied for the membership of Facebook:ERRAMA. Out of these, 112 were 5th year medical students (70% of Year 5 students) and 88 were 6th year medical students (67% of Year 6 students). From a total of 470 cases uploaded on the website, 41% were interesting cases, an average read of 378 per case and the average comments made per case was 3.4.

Conclusion: The use of social networking website Facebook: ERRAMA as an educational tool for medical students in the Emergency room received good responses with high visiting counts. The students were interested in reading the cases with high attendance per case but the average comment per case was low (about 4 comments per case). The topics that contain images are popular, based on the numbers uploaded and visited by student.

Corresponding Author: Yuksen C, MD.

Department of Emergency, Faculty of Medicine Ramathibodi Hospital, Mahidol University, Bangkok 10400